

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 6PP/88/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120011273
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Filo
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120011273.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava, predsedom senátu JUDr. Marekom Filom, na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.10.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods. 2 Tr. zák. sa žiadosť odsúdeného

T. G., nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom G. 6, I., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 19.12.2012, sp.zn. 1T/36/2012 zamieta.

odôvodnenie:

Odsúdený T. G. žiadosťou doručenou Okresnému súdu Trnava dňa 08.06.2020 požiadal o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva úhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 19.12.2012, sp.zn. 1T/36/2012 vo výmere 12 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý by mal vykonávať do 19.5.2023.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a listinnými dôkazmi: hodnotením odsúdeného riaditeľom ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, odpisom jeho registra trestov.

Odsúdený sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomne podaného návrhu.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len ako „ÚVTOS“) vyplýva, že menovaný bol do súčasného ÚVTOS premiestnený dňa 02.08.2016 na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Odsúdený bol zadržaný dňa 19.05.2011 príslušníkmi policajného zboru a dodaný na výkon väzby dňa 20.05.2011 do ÚVV a ÚVTOS Nitra. Dňa 01.02.2013 bol premiestnený do ÚVTOS Leopoldov za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciácie bol umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „B“. Počas pobytu v ÚVTOS Leopoldov bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na veľmi dobrej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plnil. V kolektíve spoluodsúdených bol znášanlivý, konflikty nevyvolával. Vo svojich osobných veciach udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Na oddiele vykonával funkciu vydávača stravy. Pri práci sa správal voči odsúdeným slušne, dodržiaval hygienické zásady pri výdaji stravy. Danú činnosť vykonával dobrovoľne bez nároku na finančné ohodnotenie. Od 01.03.2013 do 01.04.2013 bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Rieker, od 20.10.2014 bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Práčovňa. Pridelenú prácu vykonával zodpovedne

a svedomito. Na pracovisku bol snaživý a často plnil úlohy nad rámec svojich pracovných povinností. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiaval. Aktívne sa zapájal do prác na zlepšenie prostredia ústavu, staral sa o poriadok a čistotu na oddiele. Počas pobytu v ÚVTOS Leopoldov bol sedemkrát disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 22.07.2016 sp.zn. 1Nt/52/2016 bol odsúdený preradený na ďalší výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a následne bol dňa 02.08.2016 premiestnený do tunajšieho ústavu. Jeho správanie a vystupovanie v ÚVTOS Hrnčiarovce sa nezmenilo, je na veľmi dobrej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov ústavu v plnej miere rešpektuje. Osobnú ako aj kolektívnu hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. V kolektíve odsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. Zastáva funkciu člena samosprávy odsúdených na oddiele. Svoje povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie plní k spokojnosti nadriadených. Pri plnení úloh je samostatný, u odsúdených má prirodzenú autoritu. Je nápomocný pedagógom a referentom režimu pri organizovaní činností odsúdených na oddiele. Počas pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce bol odsúdený päťkrát disciplinárne odmenený, naposledy mu riaditeľ ústavu dňa 07.10.2019 udelil mimoriadne voľno na opustenie ústavu za pozitívny prístup k plneniu programu zaobchádzania. Mimoriadne voľno na opustenie ústavu ako najvyššia forma disciplinárnej odmeny mu bolo udelené jedenkrát. Disciplinárne tresty vykázané nemá. Odsúdený nebol zaradený do skupinových foriem práce, bol mu venovaný individuálny prístup. V zaobchádzaní bol preferovaný nedirektívny prístup s následnou bežnou kontrolou plnenia povinností. Odsúdený bol vedený k zodpovednosti za svoje správanie, k hlbšej sebareflexii, k uvedomovaniu si následkov svojho nevhodného počínania a ku kritickému postojú k spáchanému trestnému činu. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza sa podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania javí ako menej priaznivá (obzvlášť závažný zločin, vzdelanie, recidíva). V súčasnosti proti nemu nie je vedené trestné stíhanie. V súčasnosti možno hodnotiť správanie odsúdeného, jeho aktivitu, prístup k povinnostiam v prospech podmieneného prepustenia z výkonu trestu, avšak s poukazaním na menej priaznivú resocializačnú prognózu, ale plnenie programu zaobchádzania, záverom hodnotenia riaditeľ ÚVTOS uvádza, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmienené prepustenie a odporučil ho podmienenčne prepustiť.

Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí zotrval na podanom hodnotení odsúdeného s tým, že dňa 05.06.2020 bola odsúdenému udelená disciplinárna odmena.

Zo skráteného výpisu klienta má súd za preukázané, že odsúdený vykonáva úhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 19.12.2012, sp.zn. 1T/36/2012 vo výmere 12 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý by mal vykonávať do 19.5.2023. Formálna podmienka podmieneného prepustenia bola splnená dňa 19.05.2020.

Z odpisu registra trestov odsúdeného má súd za preukázané, že menovaný bol doposiaľ 7-krát odsúdený, pričom pred súčasným odsúdením už bol vo výkone nepodmieneného trestu odňatia slobody uloženého mu

- rozhodnutím Okresného súdu Bratislava vidiek zo dňa 11.12.1992 sp.zn. 2T/98/1992 (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia),
- rozhodnutím Okresného súdu Bratislava vidiek zo dňa 17.12.1993 sp.zn. 2T/122/1993,
- rozhodnutím Okresného súdu Malacky zo dňa 05.05.1997 sp.zn. 1T/59/1997 (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia),
- rozhodnutím Okresného súdu Malacky zo dňa 10.11.1997 sp.z. 2T/67/1997,
- rozhodnutím Okresného súdu Malacky zo dňa 31.05.2004 sp.z. 3T/9/2004.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva úhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 19.12.2012, sp.zn. 1T/36/2012 vo výmere 12 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý by mal vykonávať do 19.5.2023

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu (formálna podmienka),
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie (prvá materiálna podmienka),
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (druhá materiálna podmienka).

K formálnej podmienke.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že formálna podmienka podmiennečného prepustenia v prejednávanom prípade splnená bola, pretože odsúdený vykonal zákonom predpokladanú dĺžku uloženého trestu, pričom zákonný nárok na podanie žiadosti o podmiennečné prepustenie mu vznikol dňom 19.05.2020.

K materiálnym podmienkam.

Súd pozitívne hodnotí doterajšie správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho bol v roku 2016 preradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. I keď samotné správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je dôležitým ukazovateľom o prevýchove odsúdeného, na ktorý treba prihliadať pri vyhodnocovaní záveru o splnení prvej materiálnej podmienky, je potrebné dodať, že kritérium „dobrého správania“ nie je jediným a ani najpodstatnejším vo vzťahu k podmiennečnému prepusteniu. Je nevyhnutné dodať, že zmysel podmiennečného prepustenia nespočíva len v tom, že odsúdený bude po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom (určenej doby vykonania trestu) automaticky prepustený na slobodu bez zreteľa na účel samotného trestu, ktorým je v zmysle § 34 ods1 Tr. zák. ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov spočívajúca v tom, že páchatelovi sa trestom odňatia slobody zabraňuje v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň sa vytvárajú podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život za súčasného odradenia iných od páchania trestných činov. Ide o možnosť a nie povinnosť, ktorá nastupuje v tom prípade, ak účel trestu bol dosiahnutý predtým, než bol vykonaný celý trest. Súd pritom posudzuje všetky okolnosti prípadu, vrátane trestnej minulosti. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život. Najpodstatnejšia je potom v konečnom dôsledku úvaha súdu o dôvodnosti predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti na slobode riadny život (život v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti) s minimalizáciou rizika recidívy. Je potrebné zdôrazniť, že právo, aby bolo vyhovené žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie neexistuje, pričom posúdenie splnenia zákonných podmienok podmiennečného prepustenia je čisto vecou úvahy súdu. Skutočnosť, či od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, súd skúma a objasňuje oproti prvej materiálnej podmienke komplexnejšie. Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky posudzuje súd všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a taktiež prostredie, v ktorom žil pred spáchaním trestnej činnosti. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky prihliadol súd v prvom rade na odpis registra trestov odsúdeného, pričom v tomto smere posudzoval osobu odsúdeného, jeho postoj k spoločenským normám a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti a v neposlednom rade i charakter a závažnosť spáchanej trestnej činnosti. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že odsúdený bol doposiaľ 7-krát súdne trestaný pre úmyselnú trestnú činnosť. Na tomto mieste je treba jednoznačne skonštatovať, že odpis registra trestov menovaného nesvedčí tomu, že by spáchanie trestnej činnosti predstavovalo v prípade života menovaného iba jednorazové zlyhanie,

ale tomu, že odsúdený je osoba so sklonsmi nerešpektovať zákon a dopúšťať sa trestnej činnosti. Navyiac je nutné dodať, že menovaný sa dopustil obzvlášť závažných zločinov, za ktoré si aktuálne vykonáva úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov, pričom skutkov sa dopustil ako člen zločineckej skupiny v období najneskôr od roku 2006 do minimálne marca 2011 (obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. c), s poukazom na ustanovenie § 138 písm. d) a na ustanovenie § 141 písm. a) Tr. zák.; obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 4 písm. c), s poukazom na ustanovenie § 141 písm. a) Tr. zák.; obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c), s poukazom na ustanovenie § 141 písm. a) Tr. zák.; obzvlášť závažný zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. c), s poukazom na ustanovenie § 140 písm. c) a na ustanovenie § 141 písm. a) Tr. zák.) a to napriek tomu, že pred spáchaním uvedených skutkov bol 5-krát vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody. Uvedená skutočnosť vážne vnáša pochybnosti do predpokladu o riadnom vedení života v prípade podmienečného prepustenia, keďže ani prechádzajúci päťnásobný výkon nepodmienečného trestu nezabránil u menovaného spáchaniu obzvlášť závažného zločinu. S poukazom na nesplnenie druhej z materiálnych podmienok súd žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia sa rozumie jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť alebo doručenie rovnopisu uznesenia.